

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності якістю навчання за освітньо-професійною програмою Туризм у II семестрі 2022–2023 н. р.

Триває моніторинг оцінки якості освітньо-професійної програми Туризм Полтавського державного аграрного університету здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти. Дослідження проводиться шляхом щосеместрових онлайн опитувань з використанням шаблонів Google Form. В анкетуванні по завершенню II семестру 2022-2023 н. р. взяло участь 7 респондентів – здобувачів вищої освіти денної форми навчання 1 курсу, що становить 100 % від загальної кількості ЗВО, що навчаються за ОПП Туризм.

Відповіді на питання «На Вашу думку, Ви розумієте що таке Освітня програма (ОП), ознайомлені зі змістом навчання за обраною ОП та запланованими результатами навчання?» розподілилися наступним чином (рис. 1).

7 відповідей

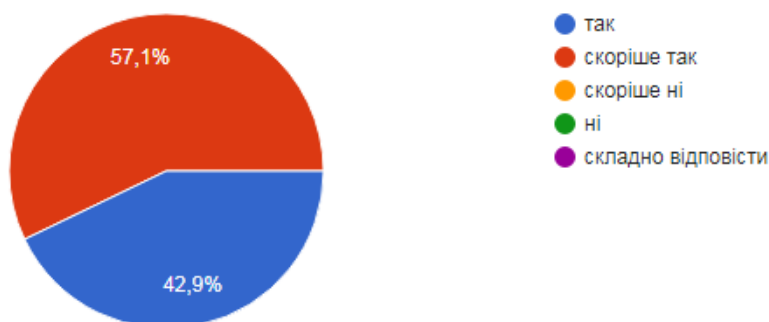

Рис. 1. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо знання освітньої програми Туризм

Отже, 3 респонденти (42,9 % від їх загальної кількості) вважають, що знають що таке Освітня програма та ознайомлені з нею, ще 4 респонденти (57,1 % від загальної кількості) відповіли, що скоріше розуміють. Жоден з здобувачів вищої освіти не вважає, що не обізнаний з цим документом. Варто зауважити, що самооцінка респондентів з цього питання покращилась, оскільки за результатами попереднього опитування 2 респонденти (28,6 % загальної кількості) відповіли, що їм складно відповісти на це питання.

На наступне питання «Якщо на попереднє питання Ви відповіли «так» або «скоріше так», оцініть наскільки зміст ОП відповідає Вашим очікуванням щодо отримання якісної освіти» дали відповідь 7 респондентів, які оцінили її за 5-ти бальною шкалою, де 1 – не відповідає, а 5 – повністю відповідає. Студенти поставили оцінки 3 і 4 (по 3 респонденти або 42,9 % опитаних) та 5 (1 респондент, що становить 14,3 % загальної кількості) – рис. 2.

3. Якщо на попереднє питання Ви відповіли «так» або «скоріше так», оцініть наскільки зміст ОП (набір обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін) відповідає Вашим очікуванням щодо отримання якісної освіти:

7 відповідей

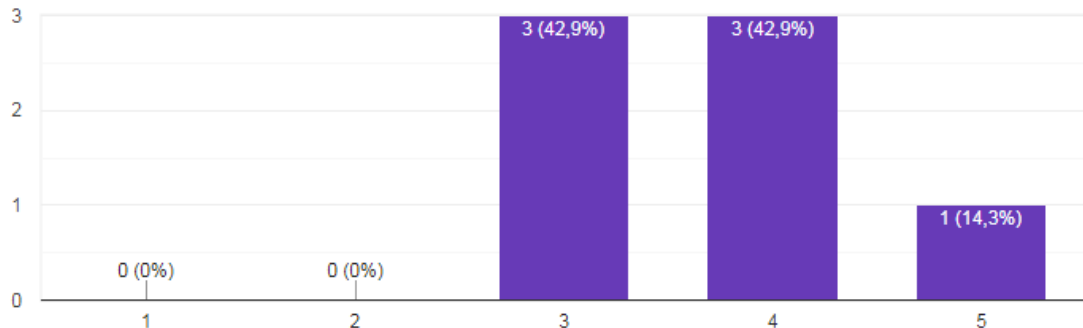

Рис. 2. Розподіл відповідей щодо відповідності змісту ОП Туризм очікуванням здобувачів вищої освіти

Таким чином, середня оцінка становить 3,7 бали. Середня оцінка порівняно з попереднім семестром зменшилась у межах статистичної похибки (-2,6 %).

Відповіді на наступне питання дозволяють оцінити загальну задоволеність респондентів змістом навчальних дисциплін (рис. 3).

4. Яке твердження найбільше відповідає Вашій думці щодо змісту дисциплін, які Ви вивчали у цьому семестрі?

7 відповідей

Рис. 3. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо змісту дисциплін ОП Туризм

2 респонденти (у відносному виразі 28,6 %) зазначили, що навчальні дисципліни відповідають їх очікуванням і формують необхідні професійні знання та компетентності. Стільки ж респондентів відповіли, що вони

формують загальні й фахові знання та компетентності, але не враховують їх особистих освітніх потреб. Решта 3 респондентів (42,9 % від їх загальної кількості) вважають, що серед дисциплін, є такі, які не є необхідними для фахової діяльності та особистісного зростання. Такий варіант відповіді є очікуваним для здобувачів вищої освіти першого року навчання, на якому викладаються не лише фахові компоненти, але й дисципліни загальної підготовки. Слід відмітити, що порівняно з попереднім семестром змін у відповідях респондентів не було.

Студенти в середньому задоволені навчанням на 4,0 бали, що дещо перевищує показник минулого семестру 3,7 бали (рис. 4). При цьому 6 з 7 респондентів (85,7 %) оцінили рівень задоволення як добрий або відмінний і лише 1 один як задовільний.

5. Наскільки Ви в цілому задоволені навчанням за обраною освітньою програмою?

7 відповідей

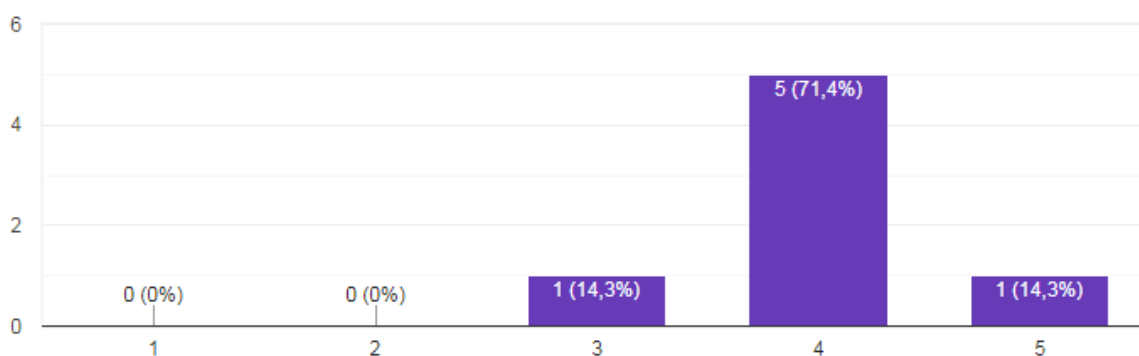

Рис. 4. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності навчанням за ОП Туризм

Слід врахувати, що оцінка задоволеності навчанням формувалася, зокрема, під впливом об'єктивних факторів навчання в умовах воєнного часу, які спричинили складний психологічний стан студентів тощо.

Середня оцінка задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами також зросла порівняно з попереднім опитуванням з 3,7 бали до 4,1 бали, темп приросту становить 10,8 % (рис. 5).

Аналогічно до загальної оцінки задоволеності, цей аспект освітнього процесу також оцінили як добрий або відмінний 85,7 % респондентів. Тобто, у загальному, респонденти задоволені навчанням за освітньо-професійної програмою Туризм.

6. Наскільки Ви задоволені забезпеченістю навчально-методичними матеріалами (підручники, посібники, методичні рекомендації, матеріали у системі MOODLE тощо)?

7 відповідей

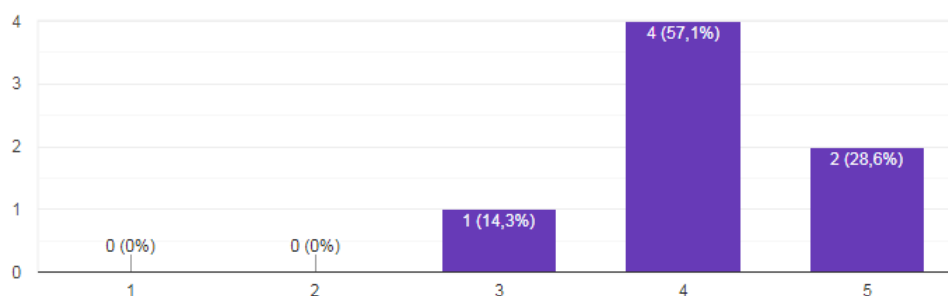

Рис. 5. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами

Аналогічною до попередніх оцінок зросла й середня оцінка задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання – з 3,7 до 4,0 бали (рис. 6). Відносний приріст оцінки становить 8,1 %.

7. Наскільки Ви задоволені методами навчання, способами викладення викладачами матеріалу?

7 відповідей

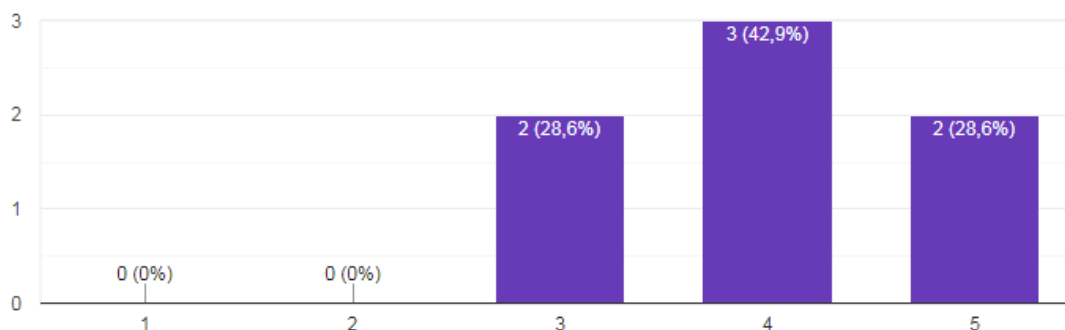

Рис. 6. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності методами навчанням

Оцінка задоволеності розумілістю та прозорістю системи оцінювання знань студентів (рис. 7) порівняно з манулом семестром не змінилася і становить 3,9 бали. І якщо у I семестрі ця оцінка частково формувалася недосвідченістю студентів, які вперше проходили процедуру поточного та підсумкового оцінювання знань, то у II семестрі це вже не є визначальним чинником. Отже, викладачам потрібно подальше вдосконалення системи оцінювання знань студентів.

8. Наскільки Ви задоволені зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань студентів (чи повідомляють викладачі про методи оцінювання на початку семестру, чи дотримуються встановлених критеріїв)?

7 відповідей

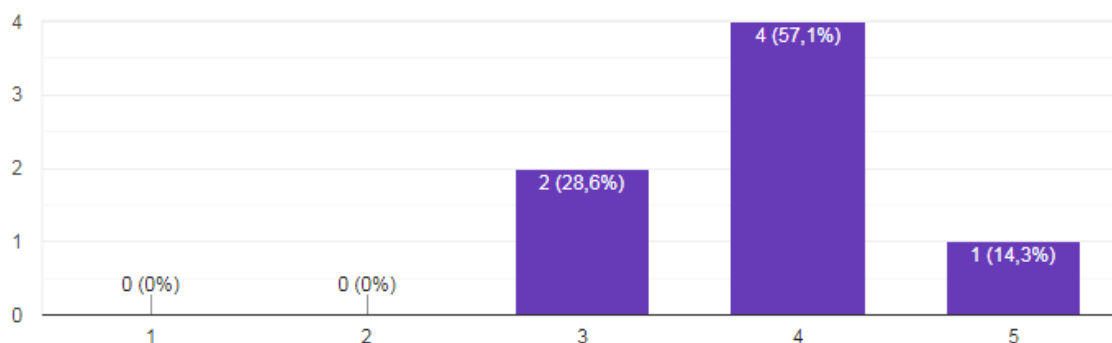

Рис. 7. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо зрозумілості системи оцінювання знань

Оцінка задоволеності та комунікацією із викладачами (рис. 8) також не змінилася порівняно з манулом семестром і становить 3,9 бали.

9. Наскільки Ви задоволені комунікацією з викладачами (можливістю отримати консультацію, у тому числі онлайн)?

7 відповідей

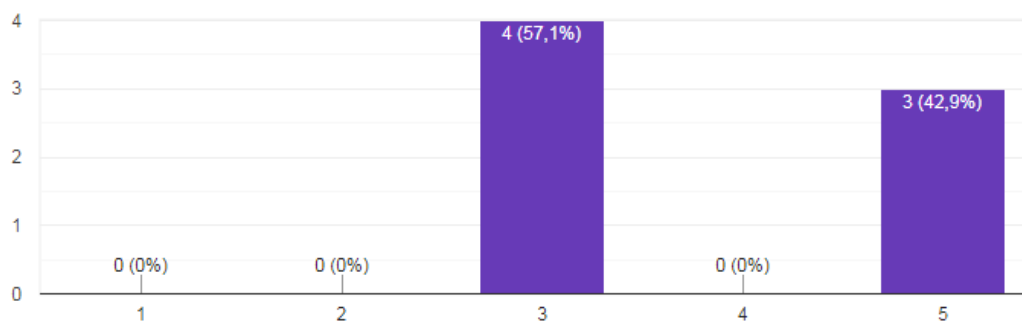

Рис. 8. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності комунікацією з викладачами

Негативну динаміку має середня оцінка психологічного мікроклімату в аудиторіях, доброзичливості викладачів (рис. 9), яка знизилася з 3,9 до 3,7 бали. Зниження середньої оцінки на 5,1 % знаходиться у межах статистичної похибки, тому не може вважатися об'єктивною тенденцією, але це найнижчий показник серед усіх аспектів задоволеності освітнім процесом, який потребує детального вивчення у розрізі окремих науково-педагогічних працівників, які викладають на ОПТ Туризм.

10. Наскільки Ви задоволені психологічним мікрокліматом в аудиторіях, доброзичливістю викладачів, відсутністю проявів нетолерантності, булінгу?

7 відповідей

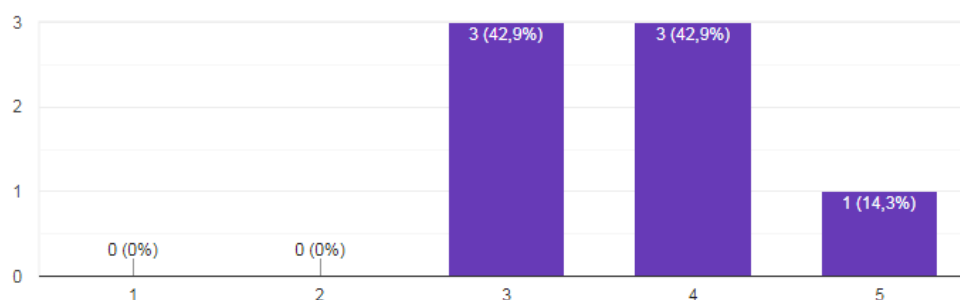

Рис. 9. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності психологічним кліматом під час навчання

Як і минулого семестру, усі здобувачі вищої освіти (100 % відповідей) зазначили, що їм забезпечене можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін (рис. 10).

11. Чи забезпечено Вам можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін?

7 відповідей

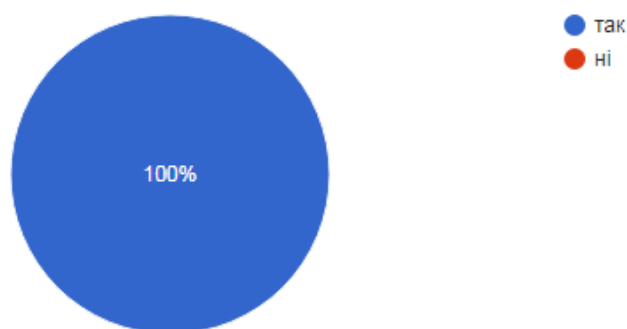

Рис. 10. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії

Щодо напрямів підвищення якості навчального процесу за ОП Туризм 85,7 % здобувачів вищої освіти вважають за потрібне запрошення до проведення занять спеціалістів-практиків, роботодавців; 57,1 % за впровадження інноваційних, інтерактивних способів подачі матеріалу; 42,9 % за подальше вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчального процесу; 28,6 % розширення переліку баз виробничої практики, покращення можливостей її проходження (табл. 1).

Таблиця 1

Узагальнення відповідей на питання «Які напрями підвищення якості навчального процесу за ОП Ви вважаєте найважливішими?»

Варіанти відповідей	Кількість респондентів, які дали відповідь	% респондентів, які дали відповідь
Запрошення до проведення занять спеціалістів-практиків, роботодавців	6	85,7
Впровадження інноваційних, інтерактивних способів подачі матеріалу	4	57,1
Вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчального процесу	3	42,9
Розширення переліку баз виробничої практики, покращення можливостей її проходження	2	28,6
Набуття студентами додаткових соціальних навичок (soft skills) – вміння працювати у команді, стресостійкість, здатність планувати роботу та робочий час тощо	2	28,6
Дотримання принципів академічної доброчесності усіма учасниками навчального процесу	–	–
Інше	–	–

Як і минулого семестру, жоден респондент не зазначив, що вдосконалення навчального процесу повинно йти по шляху дотримання принципів академічної доброчесності усіма учасниками навчального процесу. Ймовірно, це пов'язано з відсутністю випадків академічної недоброчесності в освітньому процесі за ОПП Туризм в Полтавському державному аграрному університеті.

У цілому підсумки анкетування дозволяють зробити наступні висновки:

- 1) здобувачі вищої освіти знайомі з документом Освітня програма Туризм і в цілому задоволені навчанням у середньому на 4 бали за 5-бальною шкалою;
- 2) найнижчим балом (3,7) здобувачі вищої освіти оцінили психологічний мікроклімат в аудиторіях, найвищим (4,1) – забезпеченість навчально-методичними матеріалами.

За результатами опитування можна звернути увагу на наступні напрями подальшого удосконалення навчального процесу:

- більше уваги приділяти психологічному мікроклімату в аудиторіях, доброзичливості викладачів, відсутністю проявів нетолерантності, булінгу;
- використовувати під час занять мультимедійні матеріали, зокрема, навчальні відео;

- більш достіпно інформувати здобувачів вищої освіти щодо форм контрольних заходів, критеріїв оцінювання, порядку оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження;
- звернути увагу на рівень сприйняття здобувачами вищої освіти навчального матеріалу та детально роз'яснювати проблемні питання.

Результати анкетування узагальнили:

Тютюнник Ю.М. – гарант ОП Туризм першого (бакалаврського) рівня, к.е.н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

Єгорова О. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, голова Ради з якості вищої освіти спеціальності Туризм.